ברית מילה

עדות המזרח · להדפסה · מבית דוד

סדר ברית מילה

תפלה לאומרה לפני המילה:

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחָדָא שֵׁם יוֹד ק"י בְּוָא"ו ק"י בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לָמוּל תִּינוֹק זֶה (ואביו יאמר: לָמוּל אֶת־בְּנִי) לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְאֵת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר: לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, וּלְהַכְנִיסוֹ בְּחוּלָקָא טָבָא דִּקְדֻשָּׁא בְּרִיךְ הוּא, דִּכְתִיב: וַצַּדִּיק יְסוֹד עוֹלָם: וְיהֵא רַעֲוָא דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּהַאי קָרְבָּנָא וְיִתְרְעֵי בֵּיהּ. וְיִזְכֶּה לְעָשֹׂר חֻפּוֹת רוּמִין שֻׁעָתִיד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמֶעְבַּד לְצַדִּיקַיָּא לְעַלְמָא דְּאָתֵי, כְּדִכְתִיב: אַשְׁרֵי ו תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ: וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרְבָה עִירֵנוּ וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ וְאֵין לָנוּ קָרְבָּנוֹת שֶׁיִּכַּפְּרוּ בַּעֲדֵנוּ. יְהִי רָצוֹן שֶׁיְּהֵא נֶחְשָׁב דַּם הַבְּרִית הַזֶּה כְּאִלּוּ בָּנִיתִי מִזְבֵּחַ וְהֶעֱלֵיתִי עָלָיו עוֹלוֹת וּזְבָחִים. יֶהְיוּ לְרָצוֹן ו אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: וִיהִי ו נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

תפלה לסנדק

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ, בִּדְחִילוּ וּרְחִימוּ, וּרְחִימוּ וּדְחִילוּ, לְיַחָדָא שֵׁם יוֹד ק"י בְּוָא"ו ק"י בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה אָנֹכִי בָּא לְהֵיוֹת סַנְדָּק וְאֶהְיֶה כְּסֵא וּמִזְבֵּחַ לַעֲשׂוֹת עַל יְרֵכַי הַמִּילָה. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵיֶה מִזְבַּח כַּפָּרָה שֶׁתְּכַפֵּר עַל כָּל־חַטֹּאתַי, עֲוֹנוֹתַי וּפִשָּׁעַי, וּבִפְרַט מַה שֶּׁפָּגַמְתִּי בִּירֵכַי וּבְאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ. וְתַעֲלֶה עָלֵינוּ כְּאִלּוּ כִּוַּנְנוּ בְּכָל־הַכַּוָּנוֹת הָרְאוּיוֹת לְכַוֵּן, וּלְתַקֵּן אֶת־שָׁרְשָׁהּ בְּמָקוֹם עֶלְיוֹן, לַעֲשׂוֹת נַחַת רוּחַ לְיוֹצְרֵנוּ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹן בּוֹרְאֵנוּ. וּתְמַלֵּא כָּל־הַשֵּׁמוֹת שֶׁפָּגַמְתִּי בָּהֶם. וּתְהֵא הַמִּילָה חֲשׁוּבָה כְּקִטֹּרֶת סַמִּים, כְּדִכְתִיב גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת, וּכְתִיב גִּבְעַת הַלְּבוֹנָה. וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב יָשִׂימוּ קְטוֹרָהּ בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה. וִיהִי ו נֹעַם אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

כשמביאים התינוק לבית הכנסת עומדים כל הקהל ואומרים

בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה:

וכשלוקח אבי הבן את התינוק בידיו אומר

שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: זַבְּחֵי אֱלֹהִים רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָם: אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָּרִים:

ואחר כך יאמר אבי הבן

אַשְׁרֵי ו תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ.

ועונים העומדים

נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

בארץ ישראל נוהגים להוסיף פסוקים אלה

אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָם תִּשְׁכַּח יְמִינִי: תִּדְבַּק־לְשׁוֹנִי ו לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי:

ואחר כך יאמר

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ו אֶחָד:

יְהוָה מֶלֶךְ, יְהוָה מָלָךְ יְהוָה ו יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: ב' פעמים

אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא ב' פעמים

אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָּא: ב' פעמים

אומר אבי הבוחֲרִיני מְמַנֶּה אוֹתְךָ שָׁלִיחַ לָמוּל אֶת־בְּנִי:

ואומר אבי הבוחבְּרִשׁוּת מוֹרַי וְרַבּוֹתַי:

ומברך בעמידה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והקהל והמוהל אומר:

כְּשֵׁם שֶׁהִכְנַסְתּוֹ לַבְּרִית, כָּךְ תִּזְכֶּה לְהַכְנִיסוֹ לַתּוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלַחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

וישב הסנדק על הכסא שלו. ומניחים התינוק על כסא אליהו, ואומר

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא מַלְאַךְ הַבְּרִית זָכוּר לַטּוֹב:

והמוהל יקבל התינוק ויניחו על ברכי הסנדק ולפני שימול יברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

ואחרי שימול יברך אבי הבן

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁהֶחֱיָינוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

ולוקח המוהל או אדם אחר כוס יין ומברך

סַבְרִי מָרָנָן. עונים: לְחַיִּים.

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

ואחר כך לוקח הדס ומברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, בּוֹרֵא עֲצֵי בְשָׂמִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחוֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם, וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ, עַל כֵּן בִּשְׂכַר זוֹ, אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ, צַוֵּה לְהַצִּיל יְדִידוּת זֶרַע קֹדֶשׁ שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת, לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ. בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה, כּוֹרֵת הַבְּרִית:

טועם מן הכוס ואומר. וכשהאב הוא מברך אומר הסוגריםאֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה (בְּנִי) לְאָבִיו (לִי) וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל (פְּלוֹנִי). יִשְׂמַח הָאִישׁ (יְהִי רָצוֹן שֶׁאֶשְׂמַח בְּיוֹצֵא חֲלָצַי) בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו, וְתָגֵל הָאִשָּׁה בִּפְרִי בִטְנָהּ כָּאָמוּר: יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ: וְנֶאֱמַר: וְאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמַיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי נותן יין באצבעו בפי התינוק, וכן בפעם השניה כשאומר ואומר לך וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר: זָבַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (פלוני בן פלוני) זֶה הַקָּטָן, אֱלֹהִים יְגַדְּלֵהוּ, כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כָּךְ יִכָּנֵס לַתּוֹרָה וְלַמִּצְוֹת וְלֶחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְכֵן יְהִי רָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן:

שִׁיר (תהילים קכ"ח) הַמַּעֲלוֹת אַשְׁרֵי כָּל־יְרֵא יְהוָה הַהֹלֵךְ בִּדְרָכָיו: יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ: אֶשְׁתְּךָ ו כְּגֶפֶן פֹּרִיָּה בְּיַרְכְּתֵי בֵיתֶךָ בָּנֶיךָ כִּשְׁתִלֵי זֵיתִים סָבִיב לְשֻׁלְחָנֶךָ: הִנֵּה כִי־כֵן יְבֹרַךְ גָּבֶר יְרֵא יְהוָה: יְבָרֶכְךָ יְהוָה מִצִּיּוֹן וּרְאֵה בְּטוּב יְרוּשָׁלָם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ: וּרְאֵה־בָנִים לְבָנֶיךָ שָׁלוֹם עַל־יִשְׂרָאֵל:

ואומרים קדיש יהא שלמא